

Bilaga 3 till kommunfullmäktiges protokoll 2011-05-02 § 6

Svar på interpellation (2011:2) av Karin Rågsjö (v) om a-kassan som klassmarkör.

Karin Rågsjö (v) har ställt följande frågor till mig:

1. Vilken risk och belastning ser du för Stockholms stad på grund av att så få arbetslösa nu är berättigade till a-kassa?
2. Hur kan Stockholms stad förhindra att unga människor tvingas söka försörjningsstöd?
3. Kan detta bli en klassfråga; föräldrar som har en god ekonomi kan stötta in barn ekonomiskt medan föräldrar med en svag ekonomi inte kan göra det?
4. Innebär inte det en risk för ökad utslagning att allt färre unga tillhör a-kassan?

Som svar vill jag anföra följande:

Arbetslöshetsförsäkringen är en viktig del i det svenska välfärdssystemet och omfattar alla som förvärvsarbetar och uppfyller arbetsvillkoret. För den som blir arbetslös men inte är medlem i en a-kassa finns möjlighet till ett grundbelopp på 320 kronor per dag, under förutsättning att arbetsvillkoret är uppfyllt. Det har skett en del förändringar av a-kassan sedan Alliansregeringen tillträdde 2006 och för tillfället ingår frågan om arbetslöshetsförsäkringen i en parlamentarisk utredning som syftar till hållbara försäkringar.

Från och med andra halvåret 2009 hade Stockholms stad drygt 20 000 arbetslösa per månad enligt arbetsförmedlingens statistik. Samtidigt fick drygt 12 700 personer någon gång under året ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshetsrelaterade skäl. För ett antal handlade det om kompletterande stöd till en otillräcklig a-kassa. En stor andel hade försörjningsstöd under en till nio månader. Av de 12 700 hushållen var 6 200 nytillkomna under 2009 och unga under 30 år var överrepresenterade bland de nytillkomna. De yngre hade ekonomiskt bistånd under en kortare tid än vad de äldre hade. 42 procent av samtliga biståndshushåll i gruppen upp till 30 år avslutades under 2009. Av samtliga som avslutades till arbete eller studier var 48 procent under 30 år.

Behovet av ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshetsrelaterade skäl följer till stor del konjunkturen. Ett antagande är att en stor del av de ungdomar som var nytillkomna under 2009 inte hade hunnit kvalificera sig till a-kassan. För att underlätta inträdet till a-kassan ändrade regeringen provisoriskt reglerna under finanskrisen varför det räckte med att ha varit med i a-kassan i ett halvår för att kvalificera sig till ersättning baserad på inkomst i stället för grundförsäkring, jämfört med de 12 månaders om annars krävs. Det blev också enklare att bli medlem i en a-kassa på så sätt att kravet på viss arbetad tid helt togs bort. Regeringen sänkte också arbetslöshetsavgiften med 50 kronor per månad.

Utöver detta har Jobbtorg Stockholm arbetar mycket framgångsrikt med de stockholmare som är i behov av ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshetsskäl och är arbetsföra. Statistiken för 2009 visar också att en större andel än tidigare av dem som haft bistånd på grund av arbetslöshetsskäl har varit i någon form av aktivitet.

Under 2009 hade 4,3 procent i åldersgruppen 18 till 24 år ekonomiskt bistånd någon gång under året och 3,2 procent i åldersgruppen 25 till 29 år. Bortsett från rekordåret 2008 är det de lägsta nivåerna som har uppmätts sedan 1990. Jämför vi med 2005 var 7,7 procent av befolkningen i åldern 18 till 24 år i behov av ekonomiskt bistånd och 5,2 procent i åldern 25 till 29 år.

Erfarenheter från 1990-talskrisen visar att den som är ung och hamnar utanför arbetsmarknaden tidigt kan ha en lång väg tillbaka. Det avspeglar sig också i stadens statistik för försörjningsstöd. År 1994 fick 10 490 hushåll i åldern upp till 24 år ekonomiskt bistånd och antalet var högt även följande år. Det kan jämföras med 3 050 hushåll i samma åldersgrupp för 2009.

Från stadens sida arbetar vi inom Jobbtorg Stockholm med tydlig information om vikten av att vara med i a-kassan. Jobbtorg Stockholm är också mycket framgångsrika i sitt arbete och sedan starten 2008 hade 12 000 personer gått vidare till arbete vid utgången av 2010. I budget för 2011 finns också ett uppdrag att undersöka hur vi i staden framgångsrikt kan arbeta med stöd för dem som inte ingår i jobbtorgens målgrupp. Staden erbjuder utöver detta visstidsanställningar för personer som står utanför arbetsmarknaden vilket ökar möjligheterna att få ett arbete.

Det finns många skillnader mellan arbetsmarknadsläget och tillväxten idag jämfört med den tidigare krisen. Stockholms tillväxt är idag stark och vi ser att även jobben följer med, till skillnad från tillväxten 2004 och 2005. Vi arbetar både med att stötta dem som har hamnat utanför arbetsmarknaden tillbaka till jobb och med att rusta Stockholms unga för ett framtida yrkesliv.

Stockholm den 8 mars 2011

Ulla Hamilton
Trafik- och arbetsmarknadsborgarråd